

4. Лобашов О.О. Моделювання транспортних потоків у містах з урахуванням мережі парковки автомобільного транспорту / О.О. Лобашов, О.В. Прасолєнко // Коммунальное хозяйство городов: науч.-техн. сб. – К.: Техніка, 2006. – Вип. 69. – С. 161–165.

5. Мурований І.С. Дослідження впливу парковок на ефективність транспортних потоків на вузьких дорогах на прикладі м. Луцька

// І.С. Мурований, І.О. Павлова / Вісник СевНТУ: зб. наук. пр. Вип. 122/2011. Серія: Машиноприладобудування та транспорт. – Севастополь, 2011. – С. 65–68.

6. КП «Київпастрас»: [Електрон. ресурс]. – Доступний з: <http://www.kpt.kiev.ua/>

7. Мобільні GSM/UMTS оператори. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://red-forum.com>

УДК 338.1:330.3

В.Л. ВАКУЛЕНКО,

к.е.н., Науково-дослідний економічний інститут Мінекономрозвитку і торгівлі України

Реалізація державної інвестиційної політики на регіональному рівні (на прикладі Харківської, Житомирської, Рівненської та Київської областей)

У статті розкрито особливості реалізації державної інвестиційної політики окремих регіонів України в умовах сьогодення. На основі проведеного аналізу минулих років визначено особливості державного регулювання на регіональному рівні та шляхи підвищення інвестиційної привабливості.

Ключові слова: держава, політика, інвестиції, інвестиційна привабливість, регіон, економічний розвиток, область.

В.Л. ВАКУЛЕНКО,

к.э.н., Научно-исследовательский экономический институт Минэкономразвития и торговли Украины

Реализация государственной инвестиционной политики на региональном уровне (на примере Харьковской, Житомирской, Ровенской и Киевской областей)

В статье раскрыты особенности реализации государственной инвестиционной политики отдельных регионов Украины в нынешних условиях. На основе проведенного анализа прошлых лет определены особенности государственного регулирования на региональном уровне и пути повышения инвестиционной привлекательности.

Ключевые слова: государство, политика, инвестиции, инвестиционная привлекательность, регион, экономическое развитие, область.

V. VAKULENKO,

PhD, economic research Institute of Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine

State investment policy implementation of regional level (for example Kharkiv, Zhytomyr, Rivne and Kyiv regions)

The article deals with public investment policies of individual regions of Ukraine in today's conditions. The peculiarities of state regulation at the regional level and ways to improve investment attractiveness, which based on the analysis of previous years.

Keywords: government, politics, investments, investment attractiveness region, economic development, area.

Постановка проблеми. В умовах сьогодення при відновленні зростання економіки країни все більш вагомую стає роль малого і середнього підприємництва. Створення режиму максимального сприяння малому і середньому бізнесу є одним з головних завдань діяльності обласних державних адміністрацій, що постійно вимагає удосконалення функцій управління та узгодження спільних дій місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань реалізації державної політики у сфері підприємництва на регіональному рівні. Цього вимагають і процеси поглиблення ринкових перетворень та розвитку позитивних тенденцій економіки кожної області.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Враховуючи актуальність розвитку малого і середнього підприємництва та значення державної інвестиційної політики, забезпечення модернізації економіки сьогодення потребує детального наукового дослідження. Тематиці розвитку інвестиційного клімату присвячені праці таких вчених,

як І.А. Бланк, М.М. Богуславський, О.М. Вінник, К.П. Глаз, А.Г. Гранберг, С.В. Дерюгіна, О.О. Єгорова, В.І. Кардаш, Л.Ю. Колганова, Т.В. Майорова, І.І. Молдован, А.В. Омельченко, А.А. Пересада, Л.І. Федулова, В.Г. Чорна, Р.Б. Шишка, Б.М. Щукін, А.І. Яковлев та ін. Проблематику державного управління розвитку регіонів досліджували такі українські вчені, як: О. Амосов, С. Біла, М. Долішній, В. Воронін, А. Дегтяр, М. Корецький, В. Мамонова, В. Мартиненко, Г. Одинцова та ін. Проте, незважаючи на велику кількість наукових праць вітчизняних та зарубіжних авторів, дослідження питання створення сприятливих умов регіонального розвитку підприємництва потребує подальшого детального дослідження.

Мета статті – розкрити особливості державного регулювання у сфері розвитку підприємництва на регіональному рівні, що є ефективним засобом стимулювання інвестиційної привабливості.

Виклад основного матеріалу. Економічна безпека держави першою чергою залежить від інвестиційної активності

суб'єктів господарювання та держави. Саме тому важливим засобом позитивних зрушень в умовах сьогодення в Україні є необхідність аналізу сучасних тенденцій інвестиційного процесу на регіональному рівні, а також дослідження важелів державної політики та державного впливу на інвестиційний клімат (місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування).

Основною метою державної інвестиційної політики останніх років, визначеною як забезпечення динамічного і стійкого розвитку економіки та підвищення рівня життя населення, є забезпечення активізації внутрішніх факторів розвитку економіки, а також конкурентоспроможності за рахунок інвестицій у модернізацію виробництва та технологій, інновацій, зниження витрат виробництва. Задля досягнення поставленої мети необхідним стає вирішення завдання розвитку сукупності інститутів та організацій, а також системи фінансового посередництва. Передбачається, що завдяки вищезазначеному можна буде вирішити проблеми доступності довгострокових інвестиційних ресурсів та є найважливішою умовою модернізації і диверсифікації економіки [1, с. 313; 2].

Щодо Харківської області.

У Харківській області здійснюється робота щодо залучення інвестицій та створення нових робочих місць, налагоджено тісну співпрацю органів виконавчої влади, соціальних партнерів та служби зайнятості у вирішенні продуктивної зайнятості населення [3].

Відповідно до статті 27 Закону України «Про зайнятість населення» з метою стимулювання, підтримки самозайнятості та сприяння розвитку підприємницької ініціативи населення службою зайнятості забезпечується надання безоплатних індивідуальних і групових консультацій з питань організації та провадження підприємницької діяльності. Протягом 2014 року в Харківській області більше 4 тис. осіб отримали безкоштовні консультації з питань пошуку, відбору та найму персоналу, оформлення трудових відносин, державної реєстрації суб'єктів господарювання тощо. Безробітним з числа застрахованих осіб, які виявили бажання розпочати підприємницьку діяльність, виплачується допомога по безробіттю для організації такої діяльності (допомогу отримали більше 1,5 тис. осіб).

З метою активізації роботи щодо створення нових робочих місць в усіх районах міста та області постійно проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота з роботодавцями у формі нарад, семінарів, круглих столів, індивідуальних співбесід, залучено засоби масової інформації тощо, діє обласний координаційний Комітет сприяння зайнятості та професійної орієнтації населення.

З питання забезпечення реалізації Закону України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» у Харківській області продовжується відповідна робота щодо забезпечення підготовки і впровадження інвестиційних проєктів у пріоритетних галузях економіки, які реалізуються на рівні районів області, малих міст та обласного центру (протягом 2014 року здійснено «Створення виробництва вітчизняного малолітражного автомобільного дизеля потужністю 100–175 к.с. подвійного призначення Слобожанський дизель» та «Створення нових виробничих потужностей машинобудівної продукції з впровадження енергозберігаючих тех-

нологій та ПАТ «Вовчанський агрегатний завод»). Разом із тим здійснюється впровадження інвестиційних проєктів у сфері агропромислового комплексу (передбачено будівництво нових та реконструкція існуючих підприємств).

Обласною державною адміністрацією ведеться постійна робота з іноземними інвесторами щодо супроводження та реалізації інвестиційних проєктів, проводяться зустрічі з представниками підприємств з іноземними інвесторами Харківського регіону з метою оперативного вирішення проблемних питань їх діяльності. Протягом 2014 року проведено ряд зустрічей з керівниками та представниками провідних таких компаній, як ПрАТ «Філіп Морріс Україна», ТОВ «Амкор Тобакко Пекеджинг Україна», Shell, Nestle, SigmaBleyzer тощо. З метою активізації розвитку інноваційної діяльності та формування позитивного інвестиційного іміджу регіону проведено Міжнародний економічний форум «Інновації. Інвестиції. Харківські ініціативи!», який спрямований на реалізацію практичних кроків міжнародної економічної інтеграції, демонстрації існуючих можливостей і перспектив розвитку промислової, сільськогосподарської, наукової галузей, паливо-енергетичного комплексу, сфери інформаційних технологій, а також створення сприятливого інвестиційного клімату в Харківській області (взяли участь представники дипломатичних місій з 15 країн світу, серед яких п'ять надзвичайних і повноважних послів Азербайджану, Білорусі, В'єтнаму, Латвії та Туреччини). В рамках форуму між обласною державною адміністрацією та Американською торговою палатою в Україні було підписано Меморандум про співпрацю, а також Меморандум про співпрацю у сфері наукових досліджень та стажувань між компанією Shell та Харківським національним університетом ім. В.Н. Каразіна.

У Харківській області діють консультативно-дорадчі органи у сфері інвестиційної діяльності. В обласній адміністрації створено Робочу групу з відбору інвестиційних, інноваційних, інфраструктурних та інших проєктів розвитку області, Робочу групу з питань захисту прав інвесторів на території області, Раду вітчизняних та іноземних інвесторів. З метою залучення іноземних інвестицій, створення позитивного іміджу регіону, просування та сприяння реалізації інвестиційних проєктів обласною державною адміністрацією створено реєстр інвестиційних пропозицій, що налічує понад 120 інвестиційних пропозицій і проєктів. Постійно ведеться робота щодо оновлення реєстру для подальшого розповсюдження серед зацікавлених організацій і установ в Україні та за кордоном, а також серед потенційних інвесторів. Структурними підрозділами обласної державної адміністрації постійно надається інформаційна та консультаційна підтримка щодо розроблення промисловими підприємствами та науковими установами регіону інвестиційних проєктів, спрямованих на забезпечення розвитку експорторієнтованих та імпортозаміщуючих виробництв [3]. Реалізація інвестиційних проєктів у регіоні, яка спрямована на забезпечення потреб суспільства у високотехнологічній конкурентоспроможній продукції, високоякісних послугах, розвиток виробничого та експортного потенціалу, енергозбереження, створення нових робочих місць, визначена одним із пріоритетних напрямів розвитку Харківської області.

Щодо Житомирської області.

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

Для покращення інвестиційної привабливості Житомирської області розроблена Дорожня карта інвестора, що відповідає вимогам чинного законодавства щодо започаткування інвестиційної діяльності та включає наявні інвестиційні пропозиції регіону. Активізовано роботу стосовно інформаційної діяльності, розміщено інформацію про наявність близько 140 інвестиційних проектів, 70 земельних ділянок, що запропоновані для інвесторів та 60 незадіяних виробничих приміщень [4]. Регулярно проводиться оновлення інформації інвестиційних проектів області. Так, підготовлено ряд інвестиційних проектів, що можуть бути реалізовані спільно із китайською стороною на суму більше ніж \$100 млн. та представлення даних проектів на засіданні Комісії зі співробітництва між урядом України та КНР. Здійснюється організаційна робота з підвищення рівня зайнятості населення та зниження безробіття. За інформацією районних державних адміністрацій та міських виконавчих комітетів, у 2014 році в усіх сферах економічної діяльності області створено близько 9 тис. робочих місць. Разом із тим працевлаштовано понад 17 тис. безробітних, що забезпечило рівень працевлаштування 34,3% (навантаження на одне робоче місце становило понад 7 осіб). Задля активізації інвестиційної діяльності області та сприяння зайнятості населення місцевими органами виконавчої влади проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота серед населення, роботодавців, а головне – і потенційних інвесторів.

Щодо Рівненської області.

Задля надання якісних послуг потенційним інвесторам та підвищення рівня популярності інвестиційного потенціалу районів та міст Рівненської області наразі функціонує спеціалізовані сайти www.investrivne.org та www.investmap.rv.ua. Розширенню ринків збуту та активізації економічного співробітництва приєє представлений відеоролик «Інвестиційний потенціал, або 7 переваг інвестування Рівненської області», розроблено інформаційні буклети: «Інвестиційна пропозиція: Міжнародний аеропорт Рівне», «Інвестиційна пропозиція: Індустріальні зони Рівненської області», що містять загальну інформацію про регіон та каталог земельних ділянок, які можуть бути запропоновані потенційним інвесторам.

Також проводяться зустрічі та переговори з потенційними інвесторами щодо залучення інвестицій та реалізації інвестиційних проектів області, обговорюються можливі напрями співпраці. Постійно працюють органи місцевої влади над створенням в області сприятливого підприємницького та інвестиційного клімату та розвитком інфраструктури. В районних державних адміністраціях та виконавчих комітетах рад міст обласного значення області створені та функціонують районні та міські центри надання адміністративних послуг. У районах та містах Рівненської області створені та діють дозвільні центри з видачі документів дозвільного характеру суб'єктам господарювання за принципом організаційної єдності (нині функціонує двадцять дозвільних центрів), сформовано робочу групу з питань залучення інвестицій в економіку області. Наразі реалізовується спільний проект Рівненської обласної державної адміністрації, Рівненської обласної ради та Google Україна спільний проект «Цифрове перетворення Рівненщини», що представлено базою даних земельних ділянок та інвестиційних проектів, які розміщені на цифровій мапі інвестиційної привабливості Рівненської області.

З метою представлення інвестиційних можливостей регіону міжнародним бізнес-асоціаціям у поточному році передбачено участь Рівненської області у роботі презентаційної експозиції «Нова Україна і світ». Разом із тим на постійній основі проводяться заходи з посилення партнерських стосунків між органами виконавчої влади області та інвесторами.

Щодо Київської області.

В умовах сьогодення збільшення притоку інвестицій є пріоритетним напрямом діяльності Київської обласної державної адміністрації, а поєднання інтересів інвестора з інтересами області може стати основою для плідного взаємовигідного співробітництва.

Наразі здійснюється реалізація Програми залучення інвестицій та поліпшення інвестиційного клімату в Київській області на 2013–2015 роки, що розроблена на основі комплексного підходу до вирішення проблеми активізації інвестиційного забезпечення економіки та визначає створення сприятливих організаційних та економічних умов для збільшення надходжень інвестицій в економіку Київської області, для більш ефективного використання індустріального, аграрно-технологічного, наукового та інтелектуального потенціалу Київської області [7]. Вищезазначена програма відповідає вимогам чинного законодавства, а саме: законам України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про державні цільові програми», «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», «Про стимулювання розвитку регіонів», «Про інвестиційну діяльність», «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні», «Про державно-приватне партнерство», «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про розвиток та підтримку малого та середнього підприємництва в Україні» тощо, а також вона є основою регіональної політики Київської області у сфері залучення і реалізації інвестицій. Область має дефіцит фінансових ресурсів, проте володіє промисловим потенціалом, розвиненою інфраструктурою, має висококваліфіковану робочу силу та вигідне географічне положення, залучення інвестицій для розвитку її економіки.

Для створення інвестиційного іміджу Київської області наразі передбачено вирішення питань інформаційно-рекламного, організаційного та фінансового забезпечення [8]. Однією з важливих складових процесу залучення інвестицій є створення сприятливого інвестиційного іміджу Київської області в засобах масової інформації, що дозволить сформувати позитивний образ області, її економічний потенціал і перспективи. При цьому головну роль у формуванні іміджу відкритої області відіграє формування інвестиційного паспорту – переліку інвестиційних пропозицій обласних підприємств та організацій у мережі Інтернет, підтримка та просування інвестиційного сайту Київської області www.invest-koda.org.ua. Саме тому здійснюється оновлення матеріально-технічної бази щодо забезпечення діяльності підрозділів з питань інвестицій та зовнішньоекономічної діяльності Київської області; забезпечується регулярне оновлення сайту «Інвестиційний сайт Київської області»; забезпечується підготовка та видавництво Інвестиційного паспорту, каталогу інвестицій-

них пропозицій Київської області та інвестиційних паспортів міст і районів Київської області; забезпечується підготовка рекламно-презентаційної продукції щодо інвестиційного потенціалу Київської області; формуються бізнес пропозиції та бізнес-плани комунальним підприємствам та підприємцям Київської області; поширюється інформація щодо інвестиційних можливостей області у країнах, з регіонами яких Київською обласною державною адміністрацією укладені угоди про співробітництво, в посольствах України за кордоном; забезпечується розповсюдження інформації щодо укладених договорів про співробітництво між Київською областю та регіонами інших країн. Очікується, що виконання вищезазначених заходів у майбутньому дозволить забезпечити: зростання загального обсягу іноземних інвестицій в економіку Київської області до \$3,2 млрд.; зростання позитивного інвестиційного іміджу Київської області; налагодження нових ділових контактів з потенційними інвесторами; зростання обсягів виробництва продукції; створення умов для сталого розвитку регіону, підвищення рівня життя населення, подолання безробіття; підвищення обізнаності міжнародної економічної спільноти стосовно інвестиційного потенціалу Київської області; виконання соціальних програм; підвищення випуску експортно-орієнтованої продукції.

Висновки

Інвестиційні процеси в областях розвиваються у тісному взаємозв'язку із загальнодержавними тенденціями інвестування. Наразі існують основні ускладнюючі бар'єри для розвитку інвестиційної діяльності як в регіоні, так і в Україні в цілому. Ключовою перешкодою у збільшенні інвестицій залишається складна військова ситуація на сході країни. Важливими чинниками, що гальмують процеси залучення інвестицій, є: недосконалість та суперечливість законодавчої бази, яка регулює інвестування капіталу на території України та податкового законодавства; несвоєчасне повернення ПДВ та непрозорість механізму його повернення;

нерегулярність, а в деяких випадках відсутність взагалі, фінансування програм та заходів з провадження інвестиційної діяльності; відсутність страхування комерційних ризиків під час реалізації інвестиційних проектів; відсутність механізму стимулювання інноваційних проектів та рефінансування, необхідність удосконалення механізмів державно-приватного партнерства. Саме тому вважаємо, що для створення сприятливих умов щодо активізації та розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності слід здійснити такі кроки: провести роботу з визначення оптимальних територій для розміщення та розбудови промислових парків в кожній області України, а також сприяти поширенню інформації щодо удосконалення державної політики в інвестиційній сфері та стимулюванні інвестиційної діяльності пріоритетних галузей економіки.

Список використаних джерел

1. Череп О.Г. Формування інвестиційної політики з метою забезпечення конкурентоспроможності економіки держави / О.Г. Череп // Вісник Хмельницького національного університету – 2011. – №6, Т. 4. – С. 311–316.
2. Про інвестиційну діяльність: закон України від 18.09.91 №1561 // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №47. – С. 646.
3. Статистичний бюлетень // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://kharkivoda.gov.ua/uk/document/index/type/89>
4. Обласні галузеві програми // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zhitomir-region.gov.ua>
5. Рівненська агенція із залучення інвестицій // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.investinrivne.org
6. 7 переваг області // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.investmap.rv.ua
7. Проект Програми соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2015 рік // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.kyiv-obl.gov.ua/sotsialno_ekonomichnij_rozvitok
8. Програма залучення іноземних інвестицій та поліпшення інвестиційного клімату в Київській області на 2013–2015 роки // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.invest-koda.org.ua

М.С. ШКОДА,

аспірант, Національна академія управління, ст. викладач
ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Київська Гуманітарна Академія»

Особливості державного стимулювання інноваційних процесів в Україні

У статті розглядається розробка системи ключових показників розвитку економіки в довгостроковій перспективі, що дозволяє сформулювати в суспільстві, бізнес-колах і державних органах влади правильну мотивацію та розуміння кінцевих результатів державної інноваційної політики.

Ключові слова: інноваційна діяльність, державне регулювання, регуляторна політика.

М.С. ШКОДА,

аспірант, Национальная академия управления, ст. преподаватель
АО «Высшее учебное заведение «Киевская Гуманитарная Академия»

Особенности государственного стимулирования инновационных процессов в Украине

В статье рассматривается разработка системы ключевых показателей развития экономики в долгосрочной перспективе, что позволяет сформировать в обществе, бизнес-кругах и государственных органах власти правильную мотивацию и понимание конечных результатов государственной инновационной политики.

Ключевые слова: инновационная деятельность, государственное регулирование, регуляторная политика.